

לשונבריהקנייה מארה"ב, מאתו תאריך שנקנתה על-ידי האלוף גזית. שאלתי את הגברת אברך כיצד נראה מכשיר הטלוויזיה שראתה. היא ליכלה לומר לי את שם הפירמה, את צבעו של המקלט ואת גודלו ("אני שובת שאפשר להכניס אותו למיזודה. למיזודה גדולה", אמרה). ומה היה כתוב בשובר, שאותו בדקה, לדבריה? "תראה. יציתי לעזור לשלמה". הודתה בכנות, "הוא החוקק בידו איזו פיסת-נייר, ניפנף בה ואמר שזהו שובר-הקנייה. אבל החתישתי לבקש לראות מה כתוב שם".

(3) מדוע חנתה המכונית הי צבאית על המסד?

בשיחתנו הטלפונית לא הכחשת את העובדה, שחננתך הצבאית הייתה לך על המסלול, בפתח המסוס. ממיכתב ב"הגולם הזה, ומכתבות אחרות המבוססות על דבריו, מסתבר שמכונית לקחה אותך תחילה מרחק של כמה מאות מטרים בלבד, עד למסוף הגדול של נמל-התעופה, ושם נאלצת להמתין "שעה ארוכה", כדבריו, עד שיפרק את מיזודותיך מן המסוס. אם חשתי, לתומי, שמדובר במיקרה חריג-עממי, הרי באת אתה עצמך וציינת ב"הגולם הזה" ש"מיקדת דגא מאפשרים נטיבות דומות) להיאסף על המסוס אל חדר-ההמתנה מיוחד בטרמינאל, עד לי השלמת הפרוצדורות". שוב מאלפת האיניפורמציה שפורסמה על-ידי הגב' מירה אברך, שביקרה בביתך ושוחחה על הפרשה: "והנה קבוע הוא שראש אגף המודיעין בצה"ל נלקח ישירות אל המסוס ומחנן, כי רוב נסיעותיו אינן זוכות סמיכות ברו"ת בפירסום. על כן אוסף נהגו של ראש אמ"ן את ה"בוסי" שלו ואת מיטעו נמנע-התעופה, ורק כאשר מגיע האלוף למיזודו הוא מצהיר על המיטען שהביא עימו מן המסע" (ידיעות אחרונות, 14.1). אין זה, איפוא, מיקרה יחיד, אלא "נהג קבוע". ולא רק לגבי ראש אמ"ן, אלא גם לגבי "רבים אחרים בנטיבות דומות". מירה

ראש אמ"ן, אלוף מרכזי גזית, מסר אתמול סקירה מודיעינית לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת הקדים את תשובותיו לשאלות ה"פניות של חברי-הכנסת ב"ענין הטלוויזיה שהעביר ב"מס. האלוף מסר כי שלח ב"יומנו הודעה לשלטונות המס בדבר הטלוויזיה ש"העביר אברך, הודעה ל"מס נמסרה לדבריו עוד ב"סרם התקבלה התלונה של דן אלמגור במשרד הנטיח. האלוף נימק את העברת הטלוויזיה, בלי לשלם מיד עבור המכשיר, בכך שנהגו ביקש להודרו כ"שלא ל"חלל את השבת.

"ידיעות אחרונות", 10.1.79
שבת או לא שבת?

אברך מוסיפה, בהבנה: "תמיהתם של הנוסעים, שהיו עדים למיקרה, מובנת. הנהוגים המקובלים בצה"ל אינם ידועים תמיד לציבור". הנהוגים המקובלים בצה"ל? שוחחתי עם טייסים ואנשי משרד-התחבורה. טייס ותיק אמר לי, שמעולם לא ראה מכונית צבאית על מסלול הטיסה של הג'אמבו. אחר הצהרי, כי תקנת את הבטיחות של נמל-התעופה אוסרות באיסור חמור על מכונית, שאין על גגה אור מהבהב, לעלות על המסלול. מכונית כזאת יכולה לגרום אסון נורא, ולסכן את חייהם של כל נוסעי הג'אמבו.

לשם מה צריכה מכונית צבאית, ללא אור מהבהב על גגה, לחכות לאלוף על המסלול? אם אין הוא יכול להיעזר ב"אוטובוס הרגיל, המוליך את הנוסעים-סתם אל המסוף, קיים בדיוק למטרה זו שירות שלום, שמנויות-המיוחדות מסיעות את כל האנשים החשובים והביטחוניים מאד מכביה-המסוס למסוף, ברשימתך בהגולם הזה אתה רומז, בצדק, על הצורך לשמור בסוד על ציאותיך ועל שובך (גם כשאתה חוזר ממסע-הרצאות של "בונדס"? אבל דווקא מציאותה של מכונית צבאית על המסלול מושכת יותר ומושכת-לב, ומהוה מטרה פגיעה יותר, מן המכונית האזרחית

המיוחדת של שירות-שלום. דבר אחד ניתן לשער: נהגך לא המתין לך במיקרה על המסלול, ודאי טרחת ל"צצל אליו במיוחד מניו-יורק (על חשבון מי?) ולבקש ממנו שימתין עם המכונית הצבאית על המסלול, כשאתה מגיע ממסע-הרצאות ל"בונדס", ובידך מקלט-טלוויזיה, שאותו השארת. כנראה, בתוך המכונית, לפני שנכנסת למסוף, כדי להמתין שם. אני מקווה מאד שהפרטים שמסרה הר"גב" אברך לגבי "הנהוגים המקובלים ב"צה"ל" אינם נכונים. קשה לי להאמין ש"תמיד, כאשר מגיע האלוף למיזודו, הוא מצהיר על המיטען שהביא עימו מן המסע" אם נכון הדבר, ודאי מצוי במישרד-המסכ בלוד תיק כרסנני, ובו העתקי פניות כאלה מן המיקרים הקודמים.

למען בריאותם של הנוסעים בג'אמבו, למען בריאותם של הנהג שלך ולמען הר"גברות הציבורית — אולי כדאי שמעתה ולהאם תחכינה מכונית האלופים (ושאר אח"כ) רק מחוף למסוף, אחרי הבדיקה במכס, ותיקנה אותם רק משם לכל מקום שאליו הם צריכים להגיע? מן המסוס אל המסוף יגיעו-בא באוטובוס של הר"גברה, או במכונית המיוחדת לכך, ש"אור מהבהב קבוע על גגו, וכך ימנעו סיכון ופתחון-פה בעתיד.

(4) האגדה על קדושת השבת.

ברשימתך בהגולם הזה אתה מצהיר: "אין זה נכון שאמרתי לו (לי) משהו על חשש מפני כניסת השבת". לא! או מדוע הגבתי על הגירסה הזו כבר במיכתבי השני לשר-הביטחון, שנשלח כשלושה שבועות לפני פרסום הפרשה? אני מצטט מעל המיטען, 10.1: "האלוף (שהופיע בפני ועדת-החוקר-הביטחון של הכנסת) נימק את אית-שלום המכס מייד, בכך שהנהג שלו ביקש להזדרז, כדי שלא לחלל את השבת". ובידיעות אחרונות ב"אותו יום הופיע אותו נוסח עצמו. אם אין אמת בדבר, מדוע עיפרת אותו (מיוזמתך?) לוועדת-החוקר-הביטחון של הכנסת? מירה אברך אמרה לי, שסיפרת לה שנהגך שומר-מסרות. אין לי, חלילה, דבר נגד נהגים שמרמרים-מסרות, אך האומנם נכון הדבר, להעסיק דווקא נהג כזה כנהגו של ראש אמ"ן? ומי יערוב לנו שלא תזדקק לו בשבתות ובימים טובים? אבל מה, בכלל, עניין השבת לכאן? המסוס נחת ביום הששי בשעה 13.20 אחה"צ. מכוניתך הביאה אותך למסוף, שם נאלצת, כדברייך אותה בהגולם הזה, להתעכב "המתנה ארוכה", עד לפריקת ה"מיזודות (מדובר בג'אמבו גדוש, ופריקת המיזודות נמשכה לפחות שעה). כלומר: במשך שעה, ואולי יותר, היית בטרמינאל, ובידיך — או במכוניתך — המקלט. הייתה זו הזדמנות מצוינת לגשת למכס — אני כימעט בטוח שהיו מקבלים אותך ללא תור! — ולהסדיר את שלום המקלט.

כמה זמן נמשכת "פרוצדורה ממושכת" זו, שמפניה חששתי? אנשי המכס אומרים: "תלוי באיזו מהירות אתה חותם את שמך על הצ'ק". במילים אחרות: כל ה"עניין כולו יכול היה לגוול בין חמש לעשר דקות מזמנך (והרי היו בידך אז גם המקלט עצמו, גם הפרוספקט וגם שובר הקנייה!).

שיחורר נעים

ה ארכתי מאד במיכתבי הפעם, לא רק כדי להוכיח שאני יודע לבתוב גם מיכתבים ארוכים. אני יודע שאתה עומד להשתחרר מצה"ל בימים הקרובים. ויש להניח שעם שובך משנת הלימודים בארצות-הברית תשוב ותתפוש עמדת-מפתח כלשהי במדינה. אני מוכן להאמין לכל העיתונאים, שכתבו בהתרגשות על אופיין הנותן, על קולד הערב ועל שירותך המסור. אבל רק ברגע שאקבל תשובות משיעורי-רצון לשאלות שהצגתי אוכל גם אני לצרף בלב שלם את בירכותי לכל אלה, המאחלים לך את הברכה המקובלת במיקרים כאלה: "שיחורר נעים".

דן אלמגור

במדינה

העם

הביצה של קולומבוס

הגנרל רביהתחבובות

המציא תחבולה חדשה.

היא מבריקה בפשטותה

בדרך לאמריקה, כך מספרת האגדה, הציג כריסטופר קולומבוס חידה לקציניו: איך אפשר להעמיד ביצה על השולחן? הקצינים ניסו בדרכים שונות, ואיש לא הצליח. הביצה לא רצחה לעמוד. או נטל קולומבוס את הביצה לידו, הלם בה על השולחן בחוקה. הקליפה אמנם נשברה — אך הביצה עמדה. **קומיסיון על כל טנק.** אריק שרון הלך, השבוע, בדרכו של קולומבוס. הוא מצא את הפיתרון לחידת "אדם וחוח". הוא לא מכר את חוחו, חלילה, כדי למנוע התנגשות ברורה בין האינטרסים של המדינה, המיוצגת על-ידו כשר-החק"ל לאות ואינטרסים פנימיים. הוא גם לא החכיר אותה, כפי שגורש על-ידי ועדת אשר. הוא הסכים שימונה מנהל נוסף לחוחה, שידאג לכך שלא יהיה יגודר אינטרסים.

לפי כלל זה יוכל שר-הביטחון נהוגך כך: הוא יקים חברה למסחר בנשק. החברה תקנה נשק של התעשייה הצבאית ותמכור אותו בחו"ל, ותמכור לצה"ל נשק שתקנה בחו"ל. היא תגבה קומיסיונים על מטוסי קרב וטנקים.

לפי בקשת השר, תמנה הממשלה מנהל נוסף, שישב בשיבות-ההנהלה של אותה חברה. כך יובטח מראש ששום דבר לא ייעשה בגניבה ובהחבא, חלילה, הכל ייעשה בגלוי.

שכר לעמל. כזה יהיה מעתה המצב בחוות שרון.

כל החלטה טובה של שר-החקלאות שרון תגדיל את הרווחים של בעל-החווה שרון. אך שום דבר לא ייעשה בחסתר. המנהל הממשלתי יראה את הכל.

ומן הסתם גם יקבל שכר לעמלו. השאלה היא אם לו ישלם לו מקופת החווה או מקופת משלם-המיסים.

יחסים מרחביים

נאומים ותותחים

כך נשמרה האחדות

הפוסטיביות: לקיצונים ניתן

לנאום, והמתונים קיבצו

את ההחלטות

למועצה הלאומית הפלסטינית, "הפרלמנט בדרך" של אש"ף, ניתנו הפעם שתי זרי-קוטי-עידוד: אחת ערב כינוס המועצה, כאשר שלושת הפידאיון חדרו לבית-ההארכה במעלות, והשנייה לקראת סופה, כאשר כוחות צה"ל פרצו אל מצפון ל"ל" טאני.

בעיניים ישראליות, נראתה פעולת-מעלות כנסיון נועז נוסף של טרור, שהוכשל ב"עוד מועד על-ידי התושביה של חיילי צה"ל, שנודמנו למקום במיקרה. בעיניים פלסטיניות נראתה אותה פעולה כמעשה-גבורה של שלושה צעירים, שחדרו לבית-לארץ-אויבי, למשימת-התאבדות, מול פני הצבא החזק והמושש ביותר בעולם, הצ"ליחו לחצות את גבול-הביטחון, לחמוק מידי רודפיהם ולהגיע אל היעד — שם נפלו בקרב פנים-אל-פנים.

הפלישה אל מעבר לליטאני נראתה לצי"כור הישראלי כפעולה צבאית מוצדקת, מדויקת. מיקצועית-להפליא, שהוכיחה שוב את הכושר המעולה של צה"ל. בעיניים פלסטיניות היתה זאת מהאמה גדולה: צה"ל הכביר מנהל עתה מילחמה אחת ויחידה, והיא נגד הכוחות המזוינים של העם הפלסטיני. זוהי הכרה נוספת בחשיבותו של הצבא הפלסטיני, הנופך בהדרגה לצבא סדיר לכל דבר, ושהוא כיום צבא-העומת היחיד בעולם הערבי.

נאומים מול החלטות. על רקע זה של גאווה ורוח-לחימה התכנסה בדמשק המועצה, שנראתה, בעיני עיתונאים אמריקאיים שסיקרו אותה, כמיפגן מרשים ביותר של אחדות פלסטינית. מעולם לא היה המתנה פלסטיני מאוחד יותר, דיווח כתב אמריקאי בכיר.

אחדות זו הושגה על פי המירשם הבדוק של יאסר עראפאת, המוכיח כישרון בלתי-רגיל בשמירת המיסגרת המאוחדת למרות הניגודים הפנימיים העצומים, האי-רגיוניים והרעיוניים, בין הפלגים השונים המשתיכים לאש"ף.

המירשם פועל כך: המושב מתכנס. אנשי חזית-הסירוב (ג'ורג' חבש מהחזית ה"עממית, אחמד גיבריל, מה"מפיקדה ה"כללית", ולעיתים גם נאיה חוותה, מה"חזית הדמוקרטית) נושאים נאומים מוסתבר להבונן על הצורך לשחרר את חיפה ויפו. במיקרה זה, מכיוון שהמועצה התכנסה בדמשק, אף נתנו כחתי רדיו דמשק פיר"סום מירבי לכל הסיסמות הקדוגניות.

אחרי שהנאומים המשולחים נאמרו, ולמישרד-החוץ הישראלי ניתנה כל ה"תחמושת הדרושה לחודשים הקרובים", בא תור המוקדנה טעמית, לפתע מסתבר כי לאנשי-הסירוב אין כימעט שום הש"פה על דרכו של אש"ף, מאחר שהם מה"וויס מיעוט קטן. הכוח המרכזי באש"ף, אירגון פתח, מעביר את כל ההחלטות ה"דרושות.

רוב גדול. במועצה זו לא בא המיבחן לגבי בעיית השלום עם ישראל, גם ערא"פאת סבור שאין טעם לקבל בעניין זה החלטות חדשות, מכיוון שישראל ו/או האמריקאים לא זו עדיין מעדתם הנוק"שה, שלא לנהל שום משא-ומתן עם אש"ף. נשארה בתוקפה החלטה הקודמת, הק"ראת להקמת מדינה פלסטינית, "בכל חלק של הארץ שישוחרר מידי ישראל" — הס"כמה מרומזת את ברורה לחלוקת-הארץ.

הצעד החשוב ביותר לקראת מטרה זו — הקמת ממשלה פלסטינית גולה — נדחה לפי שעה.

לעומת זאת בא המיבחן בצורת החלטה על היחסים בין אש"ף ובין המדינה הער"בית השנואה ביותר על הפלסטינים: ירדן. עראפאת ואנשיו הסכימו כי יש להתגבר על ה"זכרונות המרים מהספטמבר השחור" של 1970, כשהמלך חוסיין סבא את ה"פלסטינים בארצו, וליצור התקרבות בין אש"ף וירדן.

הדבר דרוש כדי ליצור חזית ערבית שתוכל, בבוא העת, לנהל במשותף משא-ומתן עם ישראל וארצות-הברית למען "שלום כולל" שפירושו, הקמת מדינה פלס"טינית בגדה וברצועה.

אנשי-הסירוב מתנגדים להתקרבות זו, אך ההחלטה עברה ברוב גדול. כרגיל, לא נמצא כיסוי לנאומים הנלהבים של הסר"בנים, בהצבעה, כוחם קטן. הריגת חסן סלאמה בביירות לא שינתה את המצב. מדיניות הפה הפתוח, לכאורה, לא קרה דבר חשוב במועצה שנתית זו. אך היא הייתה עוד תמרוק קטן בדרך של אש"ף אל הלגיטימיות וההכרה הבינלאומית.

הדגיש זאת מאורע שלא קרה בדמשק, אלא בארצות-הברית. נציגה השחור של ארצות-הברית באו"ם, אנדרו יאנג, דיבר של הנשיא ג'ימי קארטר, מסר הודעה שבה העלה על נס את אש"ף ככוח, "בעל השפעה עצומה בכל ארצות ערב", שאי-אפשר עוד להתעלם ממנו. הוא גם שיבח את הרמה האנושית של נציגי אש"ף באו"ם, והגדיר את האירגון ככוח מתמן ואחראי. הדברים לא נאמרו בשם קארטר, ויאנג נזהר שלא לדרוש במפורש משא-ומתן של ארצות-הברית עם אש"ף, אך מאז נכנס לתפקידו, תגלה יאנג לא פעם כנביא. לפי דרכו (ה"דיפלומטיה של הפה הפתוח") הוא חזר מראש את השינויים הגדולים של המדיניות האמריקאית. בוויגיטטון מקובל הכלל: מה שיאנג מדבר היום, קארטר עושה מחר.

תל-אביב

יסי מכה את יוסי

מי חשוב יותר

בחברה הישראלית:

הפרופסור הדגוז או

העסקן המיפגתי?

"כולו שלווה וקור רוח, אלה ודאי סיעו לו להתמחות במיקצועו כאמן מפורסם, (המשך בעמוד 36)

* במישרד-החוץ יש מחלקה מיוחדת, המלמדת והמפיצה בעולם אימרות קיצו"ניות של עסקנים פלסטיניים.